

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
HOLNAPYÁKOS.

Előfizetési árak:
(Vidékre vagy helyben kihordással.)
1 évre 8 frt. — 1/2 évre 5 frt.
1/4 évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztő és kiadó hivatal:
Budapest, váci utca 17. szám 2. emelet.

Előfizethető
minden postahivatalnál, utalványlapok
által.

POLGÁR.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS VEGETES TARTALMU LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: hétfőn és csütörtökön.

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 6 krajával.
Nyiltér:
Öt hasábos petit sorért 80 krajával.
Bélyeg-díj:
minden beiktatásért külön 80 kr.
A lap szellemi és anyagi részét illető
mindennemű közlemények és megkeresések
a szerkesztőséghez intézendők.
Kéziratok vissza nem küldetnek.
Bérmentetlen levelek
csak ismert kezektől fogadhat-
nak el.

Előfizetési felhívás

POLGÁR

czimú

társadalmi, közgazdászati s vegyes tartalmu heti lapra.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán
küldve, egy évre 8 frt.
1/2 évre 5 frt.
1/4 évre 2 frt 50 kr.

Tisztelettel

A „Polgár“ kiadó-hivatala
Váci utca 17. sz. II. em.

Budapest, márczius hó 21.

Az országgyűlés tartama ma-holnap
véget ér.

A hónapok ismét családi tűzhelyeik-
hez siethetnek haza, hogy ugy szeretteik
körében, mint választóik előtt is nyugodt
kebellem emlékezhessenek meg ama nagy
víványokról, melyeket három évi műkö-
désük ideje alatt az ország jólléte érde-
kében kieszközölni alkalmuk volt. Mily
önmegnyugvás várand tehát azokra, kik
félretéve a személyes érdekekből folyó
pártoskodást, egész lélekkel igyekeztek
megfelelni magasztos hivatásuknak? . . .

Vagy mily édes emlék fogja őket
kötni amaz időszakhoz, melyben közre-
működésük mellett egy szabadelvű minis-
terium alakulhatott meg, hogy hazánk al-
kotmányos kormányzatának fokonskénti
erősödése folytán anyagi felvirágzása is
mielőbb bekövetkezhessek.

A „POLGÁR“ TÁRCZÁJA.

Tricotrin.

Regény.

Irta: Ouida. Angolból: Johanna.
(Folytatás)

A gyermeknek nem volt szabad szeme elébe
kerülni, ha azonban olykor, olykor mégis meg-
történt sértő szavakkal s tekintettel illette őt.

„A két gyermek azonban együtt nőt föl, s
bár néhány év különbség volt közöttük, mégis
szívesen testvéri szeretettel erősen ragaszkod-
tak egymáshoz. Uram nevével együtt ritkán
látta a gyermekeket, ők a nagy világban éltek,
s gyermekeiket jó tanítók felügyelete alatt, a
szép erdő koszoruzta ódon Beaumanvir kastély-
ban hagyták vissza.

„Csak ha a kastély telve volt vendégekkel,
mi ritkán történt, kellett az ifjabbnak mindig
megjeleni, kit aztán, dédelgettek, csudáltak,
az idősebb azonban, számúve volt. De ez nem
hárithatta meg vonzalmokat egymás iránt, az
egyikben nem volt semmi gyűlölet, semmi irig-
ység, s a másiknak szíve túlaradt a szeretetből s
becsüléstől bátya iránt. Chaunellon lordban, ez
volt az örökös czime, sok volt anyjából; igen
büszke volt arra, hogy panaszkodjék, s atyjának
teljes merőben visszafizette a véle éreztetett
megvetést. Egy napon midőn a fiu épen tizenöt
éves volt, keményen szembeálltak egymással. A
vita egy vadászab miatt támadt, melyet a gróf
meglövetett, csupán azért mivel fiának kedven-
cze volt. Szenvedélyes vad szavakat váltottak;
Chaunellon lord magánkívül volt a harag s fájd-
alom miatt, s keserű szavakkal illette atyját
anyja nevében; Uram átkozta őt, s csuf esküt
tett, hogy inkább meggyilkolja őt, sem hogy az

De fájdalom! . . . a vívmányok, me-
lyekről emlékeznünk előszerőleg lehetne,
egyáltalában nincsenek oly nagy számmal,
hogy azokkal országos érdekű igényeink
csak megközelítőleg is kielégítve volna-
nak, mert alig van tény, mit a nemzeti jól-
lét tényezőjeként örömmel jegyezhetünk
fel, hogy egyszersmind megdöbbenéssel
ne gondoljunk ama sok mulasztásokra,
melyek a hazánk érdekébeni teendők esz-
közlésénél sokaknak készakarata miatt
idézettek elő.

Egy tény az csupán, mely a jelen
országgyűlés működését örökre emlékeze-
tessé teszi, s mely talán szülő anyja leend,
egy — év századokra kiható — előre ha-
ladásnak.

E tény: az új ministerium életbe lép-
tetése.

Mily benső ragaszkodás, s mennyi
édes remény köti a nemzetet ez országos
intézményhez? . . .

Minő odaengedéssel tudja most leküz-
deni adó, s egyéb országos terhei vise-
lését, mily békésen türi az ez érdembeni
kényszerszabályok alkalmazását, s meny-
nyire igyekszik megfelelni e téreni haza-
fiui kötelességének? . . .

Igen! . . . mert jól tudja, hogy sorsá-
nak intézése oly kezekben van letéve,
melyek atyai áldást osztogatólag fognak
időnként kiterjesztetni a köz jó előmozdi-
tása érdekében, s nem szűnnek meg fokons-
ként szélesbiteni országunk ohajtott bol-
dagságát.

S ki tagadhatja meg, hogy a hon

örökséget neki engedje. Iszonyu jelenet volt
ez — de az egész cselédség az ifjuval tartott,
még inkább szeretve, tisztelve és szánva őt, hi-
szén tudták, hogy halálra meg volt sebesítve és
sértve, — látták, hogy szenvedett

„Eme nap estéjén néhány drága ékszer
veszett el, az aranyműveshez akarván azokat
küldeni, nyitott szekrényben hagyták. Nagy-
szerű kutatások történtek, de hasztalan; ekkor
a gróf gyűlölettől, s bortól elvakitva első szü-
löttjét vádolta lopással. Ah! ha láttad volna a
fiút! Hogyan állt szemben atyjával, szótlantul
a meglepetés miatt, de tekintetében mély megve-
tesséssel, s homlokán az ártatlanság és fenség ra-
gyogó kinyomatával! Atyját feleletre nem mélt-
tatta, pár pillanatig szilárd tekintettel nézett
végig rajta, azután fejét búszkén fölemelve lassú
léptekkel elhagyta a szobát.

„Ez éjfélt tájt történt, s napkeltével hiány-
zott közülünk. Átkutatták a parkot, az erdőt a
falut; saját vérébét vezették nyomra — mind
hasztalan. Öcsöce mondá, hogy éjjel fölébredt
és Chaunellon fölibe hajolt, s őt csokolva su-
togta! Légy nyugott, kedvesem, minden a tied
lesz, — csak aztán légy nemes, bátor és igaz!
de ő még félálomban lévén azt gondolá, hogy
ez mind álom.

„De iszonyú valóság volt, mert este meg-
találtuk fővegét a vízi liliomok közt a hid mel-
lett. Egy vadászó sompolygott hozzánk, s beval-
lotta, hogy napkelte körül tompa zuhanást hal-
lott, mintha valami nehéz test esett volna a vízbe;
ő azonban megrémülve elfutott, s nem volt bá-
torsága a dolgot vizsgálni. Így tudtuk meg,
hogy meghalt, — s a kicsiny ugy gyászolta őt,
mint anyját. „Az öreg ember elhallgatott, hangja
elfogódott, ugy tűnt föl neki; mintha a szomorú
esemény csak tegnap történt volna; elmélázva
tekintett a fiu szép grőngéd arczára.

teljes jóllétét jelenleg csak a zilált anyagi
viszonyok akadályozzák? . . .

Vagy ki ne ösmerné be, hogy a csak
alig közbejött minister válságot megelőző
párt tömörülés, fényesen igazolta azt,
hogy többé már nem az elvekhez konok
ragaszkodás, hanem a haza boldogításának
eszméje kísérendi a hon polgárok törek-
véseit? . . .

A tények maguk elég bizonyítékot
nyújtanak erre már eddig is, midőn a
költészetes tárgyalása alkalmával, csu-
pán ez egy rendbeli ügynél is oly tetemes
megtakarítások eszközöltettek, melyek
mellett, az ilyenmü további intézkedések
fokozatos alkalmazása folytán is lehetet-
len, hogy az ország jólléte mielőbb le ne
következze.

De ha tekintetbe vesszük még, hogy
egy önálló nemzeti bank létesítése szinte
ma holnap ténynyé emelhetik, s hogy nem
maradnak el a birósági személyzet keves-
bitése, az igazság szolgáltatás körüli eljá-
rás módosítása, a papi s állami vagyonok
értékesítése, s a vallás reformálása körüli
teendők sem, s így ezen tételeknél ugyan-
csak fognak eszközöltetni oly megtakarít-
ások, melyek hazánk jelenlegi pénzügyi
zavarát végleg megszüntetni, s bennünket
a tetemes adósságoktól megmenteni képe-
sek leendnek; akkor csak áldanunk lehet
majdan a sorsot, hogy ügyünk intézését
oly egyének kezébe juttatá, kik nem csak
akarják, de képesek is hazánkat boldoggá
s nagygyá teremteni.

Ohajtjuk tehát, hogy az új képviselő
választások is oly egyéneket juttassanak

Viva növekvő érdekeltséggel hallgatta őt.
„Azonban miért hiszi ön, hogy meghalt?“
kérdé félhalkan.

„Miért? miért? gyermek hát nem sugja ezt
szíved?“

„De ily gazdaságot oda dobni?“ dörmögé.

„Nos vannak emberek, kik a mocsoktalan
becsületet a legnagyobb örökségnek tekintik.
Chaunellon lord ezek közé tartozott, Anyjá-
nak nemes, leigázhatlan jellemével birt, s a sok
gunyolódás, az igazságtalan vád dühbe hozta,
s a kétségbesésbe dobta.“

Viva gondolatokba mélyedve állt: a törté-
net meghatotta őt, csak az indokot nem értheté,
mely a fiatal örökösöt ily tetre kényszerítette.

„S nem hallott ön soha felőle?“ susogott;
mereven szemlélve a képet, melyről a nap suga-
rai eltűntek.

„Mit hallottunk volna még? kerestük a
holttestet, de hasztalan. A folyót sok földalatti
csatorna táplálta, s a nagy tengerbe ömlött ki.
A gyermek mélyen sértve érezte magát, s mint-
hogy heves vérű volt és szenvedélyes pillanati
fölhevülését követve kioltotta életét. Nos — az
öreg gróf megbánást érzett, — tudom — darab
ideig sokat szenvedett, azonban a fiu, kit szere-
tett most már örökösé volt, s ez a gondolat csak-
hamar megvigasztalá őt. A fiu azonban — a
mostani lord, sokkal tovább gyászolt. Ugy volt
mint a kitől a földön legkedvesbjet elrabolták.
Csaknem természet fölötti szeretettel csügött
bátyján, s a gyász eset mélyen lelkébe vésődött.
Akkor még igen fiatal volt, de oly vidám, mint
azelőtt soha sem lett többé.“

„Gondol még most is reá?“

„Ah! ki mondhatja azt? Uram hatalmas,
s a nagyvilágban él. Meglehet, hogy elfeledte a
történetet — én nem tudom. Harmincz vagy
több év óta senkisé hallotta, hogy mostoha

ismét az országházába, kik lelkiösmeretes
és szorgalmas működésük mellett, a kor-
mány részéről előterjesztendő reformok
keresztül vitelében nem akadályozók, de
közreműködők leendnek. (H.)

Kossuth Lajos a volt balközép fusio-
nalis politikája ellen, mint a „Reform“ írja, egy
a szélsőbaloldalhoz intézett magánlevélben igen
élesen kikel; e levél azonban nem fog közzé té-
tetni. Ha csakugyan létezik ily levél, alig hihető,
hogy rövid időn napvilágra ne kerüljön, ha mind-
járt a szélsőbaloldali censura törléseivel is.

A kereskedelmi codex, mely köz-
tudomás szerint már az előbbi ministerium alatt
teljesen elkészült, mint halljuk, már átment a
ministerianács végleges tárgyalásain s e héten
alkalmasint már be fog nyújtatni a képviselő-
házban. Kormánykörökben azt reménylik, hogy
e terjedelmes törvényjavaslatot a ház en bloc
el fogja fogadni, ugy hogy az még ez országgyű-
lés alatt törvényerőre emelkedhetik.

A mint ő felségének velencei ta-
lálkozása az olasz királylyal elhatározott
dolog lön, e hirt nyomban követte a német bi-
rodalmi sajtóban azon combinatio, hogy Vilmos
német császárnak is összejövetele lesz Victor
Emanuellel; sőt azon hír is fölmerült, hogy a
három császár e nyáron Emsben fog összejönni.
A bécsi „Fremdenblatt“ ez utóbbi hirre meg-
jegyzti, hogy valószínűtlennek tartja azt; mert a
nemzetközi békepolitika, mely az előbbi császár-
találkozások alapját képezte, azoknak ostenta-
tív folytatása által semmi esetre sem nyerne szil-
lárságában, sőt újabb entrevuek a szomszéd
államok előtt könnyen aggressiv színben tűnhet-
nének föl s komoly nyugtalanságra adnának okot.

testvérét említette volna. A hozzá hasonló ma-
gas állásu emberek rossz emlékező tehetséggel
birnak. — Azonban — ugy hiszem — még em-
lékezik reá. Mert midőn azt a birtokot megvá-
sárolta, s székhelyül választá, parancsot adott;
hogy épen ezt a képet szállítsák ide. Nemde ez
olykép tűnik fel, mintha még nem felelte volna?
„Láttam őt egyizben,“ marmogá a Vira fe-
lénken, oly külsővel bir, mint egy király!“

„Igen ő nagy és hatalmas,“ — mondá a
szolga röviden. Ő inkább az ifjuhoz vonzódott,
kinek nemes élete oly hamar kimúlt — a leánya
ellenében még fokozódni érzé arczában a tűzet,
ha az élő gróf hatalmára, s gazdagságára gondolt.

„Valami nagy szíved nincs, te könnyelmű
csinos czicza,“ szolt az öreg elfordulva. Viva
mosolygott magában; hiszen a kolostorban a
kis Adèle grófnő mondá, hogy igen kisvárosias
az érzelmek fitogatása; s ő azt a mondást, saját
műveltségét illető bóknak vette.

Még egy pillantást vetett az arcképre,
aztán a színekben gazdagabb, s vidámabb jele-
neteket ábrázoló képekhez fordult. Az öreg em-
ber látta, hogy családott a leánykába, szótlantul
visszatért helyére, s a tárgy mutatóban lapoz-
gatott. Még egy darabig hallgatta a közeli szü-
kötű locsanását, s aztán szívében előkelő szü-
letéseinek kedvencz gondolatával csakhamar el-
szenderült.

Rózsás arczát a hófehér márványra hajtva,
az illatos virágok, s folyondárok között a leg-
kedvesb jelenség, a legszebb virág ő volt a
kertben, s egy ifju ki a narancsokon keresztül
jött, csodálkozva megállott előtte. Csinos fiatal
ember volt, világos barna arccal s sötét szem-
párral, melyeket most lángolóan irányzott Vi-
vára.

Lám, itt egy porléány, egy herczegnő ar-
czával! Vajon ki lehet? Vajon honnan jó? gon-

A szabadelvű párt tagjai közé, kiknek száma 226-ra rug, Román Miron nagy-szebeni görög-keleti metropolita is beirta magát.

A párisi commune idejében a magyar vasuti kölcsön nagyszámu kötvényei lettek a tűz áldozatává. Az e tárgyban a magyar kormányhoz intézett reclamatiók adták a lökést egy törvényjavaslat kidolgozására, mely az értékpapírok amortisatióját fogja szabályozni. Ily törvényjavaslat Fabinyi Theofil a törvényelőkészítő bizottság volt alelnökének elnöke alatt ki is dolgoztatott s ugy halljuk, hogy e javaslat szinte legközelebb az országgyűlés elé fog terjesztetni. A törvényjavaslat azon alapelvűből indul ki, hogy az amortisatió tárgyát csak valóban megsemmisült s veszendőbe ment értékpapírok képezhetik. A tőzsdei forgalom követelményeinek megfelelőleg, a meg nem semmisült papírok után a bemutatónak akadály nélkül ki fog fizettetni a szelvény értéke s kisorsolás esetén a tőkeösszeg.

E hét első napjaiban, ennek minisztereink közül báró Wenckheim Béla miniszterelnök, Tisza Kálmán belügyminiszter, (ki akkorára Nagyváradról visszatér) Széll Kálmán pénzügyi és Szende Béla honvédelmi miniszter, Bécsbe, hogy ő felségének Dalmáciába való elutazása előtt még jelentést tegyenek a kormányzás fontosabb folyó ügyeiről és a legközelebbi teendőkről. Többek közt — mint halljuk — a határvidékre vonatkozó több ügy lesz Bécsben elintézendő.

Ghyczy Kálmánnak Szeged diszpolgárává választatását Dáni Ferencz szegedi főispán táviratilag közlé. Ghyczy megköszönte a megtiszteltetést.

Az állam és egyházközi viszony szabályozása iránt javaslattételre kiküldött képviselőházi bizottság márczius 20-án tartott ülésében folytatta a vallás szabad gyakorlásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását s annak 10. §-ától bezárólag a 14-dikig haladt s szakaszokat némi irályi módosításokkal elfogadta.

A vágvölgyi vasut és Stroussberg között a nagyszombat-vláraszoroson a vasut kiépítése iránt megkötött szerződésről, most a „Pester Lloyd“ bécsi levelezője következők közt: Stroussberg kiépíti a vonalat hat millió néhány száz ezer frtért két év alatt, a munkadíjt azonban csak két évvel a bevégzés után kapja meg. Biztosítékul nyeri a vasut elsőbbségi kötvényeit körülbelül 11 millió névértékben, a pozsony-nagyszombati vonalra három millió erejéig jelzálogot és betábláztathat két milliót gr. Breuner, gróf

oldá. majd fölébe hajolt, hosszasan s figyelmesen szemlélte őt, amint öntudatlanul bájján mintegy oda volt öntve, s nyugottan szendergett. Az ifju szive majdnem hallhatólag dobogott a leányka ellenállhatlan bájjának megpillantásánál; nem tudva, hogy felköltse-e, vagy ne. De az ő segélye nélkül is megtudhatta kiletét. s talán az ifju hirtelen megjelenésénél, talán lármát is ütött volna. Könnyen kitalálta, hogy valamely közel fekvő faluból való, s az ültetvények közt jár-kálva a nap heve miatt itt elaludt. Lehajolt, hogy a rózsa ajkakat csókjal illessze, de meghatva a leányka arczának ártatlan gyermekket kifejezésétől, visszafojtotta szenvedélyét, s nem bátorzkodott őt ily módon szállítani vissza a valóságban. Szótlatlan nézett reá, s hosszán lecsügő selyem puha fürteivel játszadozott.

Azután halkán elshant, s leszedve a legszébb szőlőfürtök, s narancsok néhányát, azokat gondosan az alvónak ölébe helyezte, majd lehuzott ujjáról egy értékes gyűrűt, s az egy virágzó jázmin ágacska alá illesztve kezébe adta. Azután öntetszőleg mosolygva elhagyta a virág-házakat.

„A csinos bohó azt fogja hinni, hogy az a léghől hullott alá. De jobban, mit ily módon nem költhetném föl érdekelttségét. A kitől hamar behálózza a leányka értékét. Vajon ki lehet? nos, majd meg fogom tudni.“

Viva aludt mit sem tudva a történetéről, mig végül, midőn a nap már messze előre haladt, egy madár hangos dala által fölébresztve, rémülten fölriadt. Alig kinyitit szeme azonnal az ölében fekvő adományokra esett, az öröm s egyszerűságra a rémület meglepetésével hangosan fölkiáltott.

Hogyan kerülhettek ide? Bizonyára természet fölötti hatalom útján.

Hirtelen bizonyos rémületet, s agályt ér-

Erdődy és herczeg Windischgrätz birtokaira, ha a kikötött két év lefolyása után sem lehetne elárulítani az elsőbbségi kötvényeket. Kétséges, vajjon Stroussberg oly anyagi helyzetben van-e, hogy azon tetemes építési költséget négy évre előlegezhesse, s vajjon a vasutra elég biztosíték-e Stroussberggel szemben az ennek tulterhelt zbirowi uradalomra való föltulkebelezés? — A vasuti igazgatóság a közlekedési miniszterrel is közölte ezen szerződést, ki azt egyszerűen tudomásul vette. A társulattól elég biztosítékot bir arra, hogy a vasut négy év lefolyása alatt kiépül, s nem tartja indokoltnak ezen előnyös viszonyon bármi uton valamit változtatni.

Budapest, márczius hó 22.

Legközelebb fog letétni siremléke Szabó Anna volt szini képezdei tagnak, kit a tanárai részéről tapasztalt gyöngéd-telen bánásmód; kegyelt pályájától visszavonulni kényszerített, hogy e feletti kétségbe esése közötti bánatában hajó törését szenvedje fiatal szerencsésének, s egyuttal sirba vigye át azon öntudatot, miként a valódi érdemeknek, ne a földön hanem az égben keressük jutalmát.

A művelt lelkű kis színésznő kit szülei hiányában rokonaink hideg keblisége is buskomorra tett, ahol csak megfordult, mindenütt szeretetre méltónak tünteté fel magát. Alig volt egyén, ki iránta már az első látás után rokonszenvet ne érzett volna, s így terjedt a részvét is, mely nyomozó anyagi helyzete köré csoportosítá jóakaróit, de fájdalom ez sem sokáig tartható fel benne a testi ruganyos ágót, mert lelke sokkal érzékenyebb volt, hogy sem elviselhetette volna azon nagy bánatot, mely pályájától kényszerült visszavonulása mellett anyagi helyzetéveli szünteleni küzdés miatt is üldözé.

Kellett tehát, hogy legyen egy nemtő, ki önzéstelenül s teljesen magáévá tegye az elhagyatott s beteg hölgy sorsát, s ne hagyja rítul elveszni azt, ki valóban nem volt érdemes számandó helyzetére.

Szabó József ur volt ismét ki a jótétemények sorában kifogyhatlan szivességgel itt is nagy lelkien járt el, s a kisbetegért mindenemü kiadásokat fedezett.

De fájdalom nem sokáig tarthatott e felebaráti részvét s jótétemény gyakorlása, mert Szabó Annát az ég magához szállítá, s így a nagy lelkűségéről annyira ösmert jóttevő most utolsó részvétét rovandja le, midőn kis színésznőnek siremléket emeltett.

Lengjen béke a kis halott hamva-

zett; a madarak úgy tüntek föl előtte, mint repülő tündérszellemek, s a virágok egyszerre oly idegenszerűleg integettek feléje. Az illat, s a nap heve elfojták lélegzetét, s a szőlőpaták locsánásai ugy hangzottak előtte, mint a vízi tündérek zenéje. Lélegzés nélkül, dobogó szivvel, majdnem eszméletlenül fogta öszve kötényében a kincseket, s föltartatlanul futott ki az ültetvényekből aggályosan kiabálva Sarazin, s Grand mére után; de aztán mégis örveudett, hogy a tündérek mindenek előtt ő reá gondoltak.

Körülbelül tudta, hogy mely úton jött s nyilsebességgel futott a ház felé, melyben Sarazin unokahúga lakott.

Csodálatos élménye égett szivében, szeretete volna azt a vásárra kiállva elbeszélni, hogy mindenki megtudja mi vele történt.

Grand mére ez alatt nagy agály — s szomorúságban ült; Vivát hasztalan kereste, s Sarazin unokahúga csak nagy nehezen bírta őt reá, hogy előbb pihenje ki magát, s csak aztán folytassa a keresést. Az öreg asszony siránkozva tördelést kezét, s a szent szűztől és Tricótrintól bocsánatért esdekelte a gyermekét.

A szomszédságból több asszony jött, kik részvételt álltak körül az öregot, ez azonban nem engedé magát vigasztaltatni.

Az ajtó egyszerre kinyitit, s Viva erősen kipirulva, s fölemelt kezében a virágzó jázmin-ágacskaival állt a megrémült gyülekezet előtt.

Nem törődve az agálylyal, melyet az öreg asszonynak okozott, s a könnyekkel, melyek annak fonyadó arczán lepergett, kiáltá:

„Grand mére! Grand mére! Nézze csak, nézze! Hiszen ön is tudta, hogy nem olyan vagyok, mint más emberek! Nézze csak, mit kaptam a tündérektől!“

Az öreg asszony válasz helyett föltalált gyermekehez futott, Vivát megölelte, dedelgette

felett!... az oly jótévőket pedig mint Szabó József ur tartsa Isten még sokáig életben!...

KÜLÖNFÉLÉK.

Lapunk jelen száma a nyomda változtatása miatt elkésven, midőn ezért tisztelt előfizetőink elnézését kérjük, egyszersmind tudatni kívántuk, hogy ezentul a „Polgár“-t a mostani nagyságban és kiállítással, tehát az eddiginél sokkal csinosabb alakban s finomabb papíron fogjuk adni.

A kátsziasl éhhalálról ijesztő számokat találunk a „Levant Herald“-ban. Némely vidéken a lakosság egy harmadrésze veszett el. Egy kerületben 160—170 faluban 1873-ban a lakosság 52,000 lélek volt. Most alig 25,000. A halál, mely oly rettenetes pusztításokat vitt véghez az emberek közt, az állatok közt is elragadja áldozatait; a juhnyájak és szarvasmarhák létszáma rendkívül elapadt.

Egy kiszabadult oroszlán. A birminghami állatkert egy igen ijedelmes esemény színhelye volt e napokban. Egyik felügyelő vigyázatlansága miatt egy oroszlán kiszabadult ketreczéből, s négy óránál tovább barangolt az állatkertben ide s tova. Elképzelhető, hogy ezen séta nagy ijedelmet okozott s az állatkirály megjelenése mindenütt a legéktelenebb lármát idézte fel a kert többi állatai közt. Végre sikerült az oroszlánt hussal visszacsalni ketreczébe, s így megfosztani csak imént visszanyert szabadságától.

Vitriol-fürdő fenyegetett a mult héten két kocsiat a kerepesi uton. Egy nagyfuvaros terherkocsiján, a döcözés miatt egy vitriollal telt korsó megrepedt s az égető tartalom szerencsére nem a kocsi felé, hanem a kövezetre csurgott. A megijedt kocsisok fűrészporrall hintették be a folyadékot, hogy a nyomot lehetőleg eltöröljék, a mi nem sikerült, mert a vitriol a fűrészpont nagy füstgomolyok közt elhamvasztotta. Egy fiatal kereskedősegéd mellettünk azt jegyzé meg, hogy a vitriol gazdáját meg kellene fenyíteni, miután a csomagolásra szánt láda, nem hat, de négy korsó befogadására is elégtelen.

A tavasz szó satyrává lett. Zordon, havas idő jár. Erdélyből azt írják, hogy márczius 18-án 10—12 foknyi hideg köszöntött be s a gazdák panaszkodnak, hogy a roppant mennyiségű hó miatt a legkedvezőbb időjárás mellett sem foghatnak ápril 15-éig a szántáshoz.

Isten áldása. A „Bautzer Nachrichten“-ben Gerber német színész örömmel tudatja ismerőseivel, hogy neje hatodizben szült ikreket.

Kisajátítás. A két sziv-utczai 760. szám Moskovitz-féle házának kisajátítása tárgyában tegnapi az esküdtszéki tárgyalás. A ház 159 négyszögöl területtel bír, melyért a város 16,139 frt 71 krajczárt ajánlott, míg a tulajdonos 48,000 frtot követelt. Szemle után az esküdtök a ház megváltási becset 26,000 frtban állapították meg.

s pirongatta egyszersmind, amiért őt oly titkosan elhagyta: Viva türelmetlenül bontakozott ki karjaiból.

„Jogom volt elmenni, a hová akartam!“ kiáltá büszkén, s nézen csak ide, nem pompás ajándék ez? Nem jutalmaztak meg dúsán? Oh! ha tudná ön, mit láttam, oly csudaszép dolgokat!

Egy virágokkal díszített templomban elis aludtam, s ez alatt minden megváltozott; minden virág, minden levél tündéri lett, s a madarak mindnyájan tudtak beszélni; s midőn fölébredtem, ez az ölembé feküdt, s a ragyogó varázsgyűrű a jázmin ágacska függött!“

Hallgatónói megdermedve álltak a meglepetéstől!

Viva, ki képzeletében öntudatlanul mindent nagyított, szilárdul hitt elbeszélése, valóságában s fölemelt fövel állt a meglepett asszonyok közt, kikre a kegyes leereszkedés bizonyos nemével pillantott.

„Azonban természetesen, ily csodák nem az önök szemének való,“ folytatá kevélyesen, „a csodák világához kell tartoznunk, akkor aztán ahoz való szemet is nyerünk. A tehenetek lelegelik a székfüvet, s ti nem gondoltok továbbá vele, pedig tündérek laknak azok között, s mégis mutatják magokat azoknak, kiknek ehez szemük van. Igen, egészen úgy történt, ahogy elmondtam; a kert túlvilági fényben ragyogott, szép zene hangzott föl, oly szelid, oly mámorosító, s itt vannak a gyümölcsök, melyeket láthattuk, sőt ettetek is belőle, s ha még kételkedtek, kézbe vehetitek a jázmin ágacskaikat és megnézhettek a gyűrűt, mely bizonyosan igen értékes!“

„Ez igen különös!“ sóhajtott Grand mére agályosan, mig az asszonyok a gyűrűt, s a gyümölcsöket kíváncsian szemléltek, de őrizkedtek azok érintésétől.

— Királyné ő felső, e folyó hó 16-án d. e. 10 órakor, lehető egyszerűen öltözve, a bécsi schottenringen] Ferenczy k. a. udvarhölgy kíséretében másfél órai sétát tett, s csak miután a tömeg csoportosulni kezdett, vonult vissza a cs. várakba.

Fegyelmi eljárás báró Hein ellen. A bécsi országos feltörvényszéki elnök, báró Hein ellen tudvalevőleg, azon levele miatt, melyet az Offenheim pörben a törvényszék elnökehez intézett, fegyelmi eljárás indított meg. Mint a „N. Fr. Pr.“ most jelenti, dr. Liszt főügyész a vizsgálat megszüntetését indítványozta, mint-hogy abból semmi olyan mozzanat nem derült ki, mely a bírak függetlenségébe való jogosulatlan beavatkozásra mutatna. A fegyelmi tanács még nem hozott határozatot.

Uj távirdaállomások. A gattájai, mór-csicsói, gertenyesi, zsidovini, román-bogsnáni és német-bogsnáni vasuti távirdaállomások, az osztr. államvasut vonjék-bogsnáni vasutvonalon, magán-sürgönyök fölvételére is föltalalmaztattak.

A honvédség köréből. Ponauer József szabadságot állományu honvédlovas-hadnagy a m. kir. honvédségben viselt tiszti rangjáról s eziméről önként leköszönvén, lemondása elfogadtatott.

Nyári korecsolyázás. Tervben van, hogy a városligetben „Skating-Rink“-et állítanak, melynek sima aszfalt-talaján nyáron is lehetne a tél divatos sportját űzni, kerekcsorolyákon, minőkkel a „Proféta“ korecsolya-tánczát járják. Már akadt is vállalkozó, a ki az aszfalt-pályát az angol és amerikai hasonló pályák mintájára el akarja készíteni, előbb azonban bizonyos számu résztvevő tagnak biztosítása szükséges.

Az „Irók és művészek társasága“ által a „Hungaria“ szálloda első emeleti dísztermében 1875. márczius hó 22-dikén rendezendő rendkívüli estélynek műsorozata: 1) „Az ösök sirja“ Uhland költeménye. Zenéjét szerzé: Liszt Ferencz. Éneklé: Odry Lehel. 2) „A föltámadás csodája.“ Irta és fölölvása: Jókai Mór. 3)

„Magyar gyászhangok.“ Zongorára szerzé és előadja: Juhász Aladár. 4) „A virágjárás.“ Olasz dal. Éneklé: Nagyné Benza Ida assz. 5) „Változatok.“ (F-dur) Beethoven-tól. Előadja: Liszt Ferencz. 6) „Rákóczy-induló.“ Két zongorára írta: Liszt Ferencz, előadja a szerző és Sipos Antal. Kezdeté 8 órakor. Előadás után társas vacsora. Ülőhely ára: 5 frt o. é. Állóhelyé: 2 forint.

Ritka vad. Folyó hó 8-án néhány kassai puskás Ó Ruzsin területén vaddisznóhajást rendezett. A vadászok egyike egy sziklamélyedésben foglalt állomást s nemsokára alkalma volt, egy feléje közeledő hiuzra löhetni. A megsebzett állat eltűnt a sziklák közt s megkerülve a vadászot, épen akkor készült őt megrohanni, midőn ez hátratekintve, már csak 10—12 lépésnyi távolban látta magától az állatot. Fegyverétárczához s a vadat célba kapni, vadászunknak csak pillanatnyi időbe került, s az eldördülő lövés élettelenül teríté le ez állatot. A hiuz nagyon szép példány lehet, mert belrészén nélkül 43 fon-

„Féltek talán?“ kiáltá Viva gúnyos mosolylyal. „Azt hiszitek, a tündérek adnának nekem valamit, ami ártalmomra válna?“ ezzel egy baraczkot emelt föl, hogy szájába vigye.

Grand mére a rémület fölkiáltáival tartá vissza a leányka karját.

„Gyermek! gyermek! ha a gyümölcs el lenne varázsolva!“

„Oh! esztelenység!“ kacagott Viva, gyöngyfogaival mélyen harapva a levett gyümölcsbe.

Az asszonyok aggályosan szemléltek őt; mindnyájan azt hitték, hogy varázssó átváltozás fog történi a leánykával; de hasztalan várakoztak. Maga Viva is megkönnyebbülten lélegzett föl, midőn a gyümölcsöt megette, a nélkül, hogy valami különös dolog történt volna vele, mert ő sem menekülhetett bizonyos elfogulástól, bár büszkesége nem engedé, hogy azt bevallja.

Viva biztos föllépésétől neki bátorodva, most közeledtek, s félénken nyujták kezeiket a gyűrű után, melynek értékes köveit nem győzték eléggé dicsérni, csak Grand mére maradt nyugodtan s hidegen.

„Igen“ ez volt minden amit szomorúan mondani tudott „igen ez drága ékszer, de hogyan tudod azt gyermek, hogy nem lesz romlásodra, holott engedetlenség által jutottál hozzá!“

Viva mos haragossá lett, a jázmin ágacska kirántotta Grand mére reszkető kezéből, a társaságnak hátat fordított, s kincsével egy sarokba ülve duzzagott.

„Tudatlan parasztok vagytok, mindnyájan!“ dörmöge fogai közt. Nem látta, hogy Grand mére szeméi könyekkel teltek meg, s a többiek mind neheztelve fordultak el tőle; igen el volt mélyedve a gyűrű szemlélésébe.

tot nyom, s hossza fejétől farka végéig éppen egy méter.

— **Bazle hadnagy fölött**, ki tavaly a Mecklenburg-Schwerin ezred pénztárát föltörte és 29,000 frttal Amerikába szökött volt, a haditörvényszék folyó hó 19-én mondott ítéletet, mely tíz évi, minden hó 23-án külön fogsággal és börtönnel szigorított börtönrre, a törvényszéki költségek, valamint a katonai kincstárnak és a tisztikarnak okozott kár megtérítésére, „szégyenteljes“ elcsapatásra és a hadseregéből kizáratásra szól. Ezen ítélet még az nap este a legfőbb katonai törvényszékhez küldetett föl.

— **Szerelomföltés** áldozatává lett közelebb Nagy-Kállóban egy leány. Kedvese hűtlenül elhagyta s mást vett feleségül. E miatt a lakadalmas házat felgyújtotta. A fiatal házaspár szerencsésen megmenekült a lángok elől, míg a fétékeny, hűtlenül elhagyott leányt — ki a padláson várta mindnyájuk megsemmisülését — a bedőlő tető oda temette.

— **Csavgörzések** már megkezdtek a rendezetlenebb közlekedést a part 5 különböző pontján. Ugyanis a felső Dunaparton a Margitszigeti hid közlekedés, a lánchidnál, a Debreczen-szállodánál, a rudas-és a sárosfürdőnél. Majusban még egy hatodik is át fog adni a közlekedésnek. A hajó mely nagyon csinosan lesz berendezve, Schöniher újpesti hajóépítésznel készül.

— **Orvosi bizonyítvány-díjak.** A tanács elfogadta a kereskedelmi bizottság azon javaslatát, hogy nyers állat-productumok mint a mintaszállítmányainak orvosi megvizsgálásáért, illetőleg az erről szóló bizonyítványok kiszolgáltatásáért 50 fontig semmi díj, azon felül 50 mázsaig 1 frt ezen túl 2 frt fizetessék.

— **A fővárosi szegényügyi hivatal megszűntetését** határozta el a tanács, mivel a fővárosi szervezési szabályzat értelmében ezen hivatal teendőit a kerületi előjárók kötelesek végezni. Azon helyiség, melyben e hivatal elhelyezve volt, ennek következtében felmondatták s az ott alkalmazásban levő hivatalnok elbocsátottat.

— **Március 15-ike Münchenben.** A müncheni magyar egyelet szintén megülte március 15-ét, s nemzeti ünnepélyt rendezett Café Natoinal első emeleti termeiben. Az ünnepélyen jelen voltak száma 115—125-re tehető. Ezek közül volt mintegy 50 egyleti tag s a többi vendégeket leginkább Münchenben időző magyar, német s lengyel családok s festők képezték. Iparos s technikus az egyleti tagoknál kívül, tekintve, hogy ez időleg Münchenben a műegyetemen 145 magyar tartózkodik, s hogy iparos minimum 40 van foglalkozásban, aránylag kevés jelent meg. Nő az ünnepélyen 24 vett részt. Elnök Erős György nyitotta meg az ünnepélyt rövid de csatános alkalmi s a vendégkoszorút üdvözlő beszéddel. Utánna jött az általános „Hymnus.“ Majd Schneider jellemezte köztetszést aratott beszédekben az 1818-iki eseményeket, különösen a március 15. jelentőségét; ezután programszerűleg felváltva zenedarabok következtek. Különös tetszésben részesült Mészöly tilinkója, kísérvé Greguss által zongorán; Pákey gordonkája, Dollinger flótája, felváltva együtt, zongorakísérettel és soló; Schneider zongorajátéka, ki bajor léte a legnehezebb magyar népdalokat melegséggel s művésziességgel játszotta. S midőn Karger, Braun festők kedves nejei operarészleteket s dalokat zongorakísérettel adtak elő, s végre, midőn Lemberg báró bájos leánya néhány magyar népdallal lepte meg a társaságot, szünni nem akaró tapsvihar készítette mindegyiket. Éjfél tájban pendült meg a tanczot jelző hur. Az emelkedett hangulat, mely az egész estét uralta, általános volt még az idegen vendégeknél is, s a toaszok szakadatlan láncza megszámlálhatlanul éltette a hazát, a vendégkoszorút s egyeletet. A négyest 20 pár tánczolta, de volt körmagyar is, melyet 8 pár tánczolt. Félőtkor kezdett oszladozni a társaság s a táncz, melyben mindkét rész fáradhatlan volt, csak félhatkor ért véget.

— **A Medicek sirja** e hó 1-én Florenczben megnyitottat a végből, hogy meggyőződés szerzettessék az iránt, hogy Lorenzo d'Urbino és Alessandro di Toscana hercegek mindketten ott vannak-e eltemetve, mind e körülmény történelmileg nem volt bebizonyítható. — Hatósági közbejövétel mellett a sirbolt megnyitván, mindkét nevezett Medice herceg hamvai megtalálhattak. — Lorenzo tetemeiből már nagyon egészen maradt, sőt a koponyán még a göndör fűrtök is épségben találtak. Alessandro testén egy finom ing volt, mely darabokra tépetvén, a jelenlevők között ereklyéül szétosztattak. A koponyák a phrenologok hasznára lemintáztattak, s a maradványok ezután újra vizsgálhattak a koporsóba. — Az egész esemény jegyzőkönyvileg fölvetetett.

— **Tessék szerkesztőnek lenni** a hol a narancs terem. Csak nemrég irtuk, hogy Sonsogno

a „Capitate“ szerkesztője lett gyilkos áldozata, most azt olvassuk, hogy Hind Henrik, a nápolyi „l'Osservatore“ hirlap tulajdonosát saját házikertjének kutjában halva lelték. Eleinte öngyilkosságra gondoltak; szorgalmas kutatások azonban elvitáztathatn bizonyítékokat szolgáltatottak arra nézve, hogy ez esetben szintén politikai gyilkosság követetett el,

— **Elegáns koldus.** A párisi belügyminiszterium egy hivatalnoká valahányszor a Sebastopol-boulevardon elhaladt, az ott ülő Benjamin nevű vak koldusnak mindig két sous-t szokott adni. Egy nap véletlenül két sous helyett kettős louis'd'ort vetett a koldus kalapjába. Ily nagyobb szabású jótékonyágok budgetje nem igen bírva meg, mihelyt a hibát észrevette, visszasietett, de a koldus már nem találta szokott helyén. Azt mondták haza ment reggelizni. Azonnal felkereste lakását, hol az előszobában egy szolgáló fogadá és miután kijelenté, hogy Benjamin uralral kíván beszélni, egy igen elegáns étterembe vezeté, hol a vak koldus egy pamlacon ülve talála. „Ön beszélni kíván velem?“ kérdé ez a belépőt. A kivaltnok erre némi nyugtalansággal viszonzá: „Sajnálom, hogy önt zavarnom kell, de úgy emlékszem, hogy ma két sous helyett egy kettős louis'd'ort adtam.“ „Az meglehet, mert még nem szedtem össze pénzemet. Ha csakugyan úgy van, azonnal segítünk a a dolgon.“ Ezzel csemettet s a belépő szolgálónak mondá: „Kérdezze Ernst urat nincse a reggeli bevételben egy negyven frankos aranydarab.“ A szolgáló vissza jön kezében az arannyal melyet ura intésére egy chinaezüst tálczán átnyújtott a vendégnek. Midőn ez mély köszönet nyilvánítások között menni készült, az öreg vak utána kiált: „Pardon uram, de ön nekem ma reggelről még két sousval tartozik.“

— **A fővárosi tanács** f. h. 19-iki ülésében Markus József, Szigeti Károly és Haracek László fogalmazó gyakornokokká választotta.

— **A víz a városrészekben.** F. hó 15-től 20-ig a vízvezeték víze teljesen jó volt a bel-és Lipótvárosban; a Ferenc- s Józsefvárosban szintén ilható, de sokkal rosszabb. A terézvárosi csövek ocsmányvizet szolgáltatottak. Ugy látszik, hogy egyes városrészekben a csövek tisztítására nem fordítatik azon gond, mit ez igényel.

— **Kerkapoly Károly** volt pénzügyminiszter, tekintettel széles tudományosságára, a jogtudori czímmel tiszteltetett meg; s a diploma már át is nyújtott neki — az egyetemi kar által.

— **A honvédmenházra** folyó e hó március hó 1-től 16-ig, mint a hozzánk beküldött kimutatásból olvassuk, 1073 frt 61 kr. gyűlt be harafias adományozás után.

— **Temesvárotról** — mint a „Temesi Lapok“ írják — a következő eredeti eset adta magát elő. X. lotto-gyűjtődéjében minden huzás után megszokott jelenni Y. öreg anyóka azon kérdéssel: ha nem nyert-e valamit. A gyűjtő mindig azzal fogadta: ha tett-e a lutriába; mire Y. asszony egész önmegtágadással így felelt: nem; de ha isten akarja, a nélkül is nyerhetek. Történt néhány héttel ezelőtt, hogy Y. asszony ugyanis beállit X.-hez, s ismét a szokott kérdésel investálja. A helyiségben S. ur is jelen volt, ki fölkeré az asszonyt, huzna három számot, melyeket ő (S. ur) meg is tett. A huzás után, mind rendesen, most is megjelent Y. asszony, s újra szokott kérdését ismétli s már távozni akar, midőn a sarokban guggoló S. ur fejéle tart s néhány száz forintos bankjegyet nyújt át neki, mint nyereséget. Az asszony zsebébe gyűrte az összeget, s ezt nem kis öröm közt teheté, mert rajta csakugyan beteljesedett, a mit hitt, hogy ha isten akarja, minden lehetséges, még tétel nélkül nyerni is. S ur az anyóka három numerusaival tekintélyes összeget nyert, s ez a szokatlan eset megfajtése. De ha vajjon Y. asszony hite másodsor is így teljesebbé megy-e, azon méltán kételkedünk.

— **Föltámadt halott.** Sensatiós esetről értesítik a „Független Polg“ Szatmárról. Egyik szomszédos helységben nem rég egy Petru nevű ember halt meg. Éjjelre szokás szerint három virasztó ilt a koporsó mellé, hogy majd imádkoznak a Petru lelke üdvösségeért. A virasztók számára egy nagy fazék tejfelt tettek a szoba sarkába, egyenek, ha befáradnak az imádkozásba. A virasztóknál meg is volt a jó akarat elfogyasztani a tejfelt, s ebben csak az akadályozta meg őket, hogy a nagy buzgóság mindhármukat elnyomta, mélyen elaludtak. Mikor aztán egy éjjeltájban fölébrednek, van-e toll leírni rémületüket, mikor látják, hogy a halott Petru ott áll a sarokban a tejeles fazék mellett, a fazék üres, a tejfelt megette a Petru, még most is csepeg a szakálláról meg a bajuszáról. Rémulten rohantak ki, egyenesen a pópához. Ez a történetet hallva, sietve magára kapja a pluvialét, kezébe egy medence szentelt vizet, s siet a tett színhelyére. A Petru még akkor is ott állt a sarokban, mereven, lehunyt szemekkel. A

pópa kenetteljes hangon kezd hozzá beszélni, hogy ne kísértse a jó lelkeket, ne bolondozzék, feküdjék vissza a koporsóba. De Petru csak nem akar hallgatni a jó szóra, sőt azt a malitiát követi el, hogy mikor a pópa böködni kezdi az ujjával, egyenesen rázuhan. A szegény pap rémulten rogy össze, nyavalyatorós lett. Elvitték, s ott hagyták Petru magára másnap délig. Akkor megérkezett a járás szolgabírája, először is Petrut temetteté el, azután megkezdé a vizsgálatot a történetek földerítésére. Az eredmény a következő lett: lakott abban a faluban egy kiszolgált katoná, kinek abban telt öröme, minél több és nagyobb csinyt vinni véghez. A Petru halála napján éjjel eszébe jutott meglátogatni a virasztókat, majd eldíscurál velük egy kicsikét. A mint a hallottas szobába nyitott, látta, hogy a virasztók is majdnem olyan mélyen alszanak, mint maga a virasztott. Nem akarta álmukat háborgatni, hanem egy jó tréfa jutott eszébe. Megette a fazék tejfelt, azután kiemelte a halottat koporsójából, s a sarokba állította, bekénvén hajuzát és szakállát tejfellel. Ez Petru föltámadásának a története.

— **Csak a cigánynak nem vétek?** Prikulics Sándortól egy cigány lopni akart valamit a kamarából Szerencsen. Éjfél tájban a kamara padlásdeszkáját az eresz alatt fölemelte s úgy behajt a kamarába. A szalonnát legjobbnak tartván, éppen menni akart kedves terhével, midőn a nesze fölébredt gazdá egy vendégmarasztóval belép s úgy elpáholta a cigányt, hogy mozogni sem bírt már. Reggel Prikulics oda megy a cigányhoz: „Látja, az isten azért vert meg, hogy nagy bójtbe szalonnát akart enni.“ „Dehogyan az isten vert, dehogyan vert biz a nemzetes ur; meg aztán a seginy cigánynak nagy bójtben sem vétek, ha salonnát esik is, semmi sem vétek a seginy cigánynak.“ „F. P.“

— **A véres herceg,** Don Alfonso, a „cuencai győző“ tehát Bécsben időzik s a csöndes Gráczban fog letelepedni. A kegyetlen herceg Bajországból volt, a honnan kiadatását követelte a madridi kormány s ezt meg is nyerte volna, mert Bajországgal Spanyolországának a közönséges bűnösök kiszolgáltatására nézve szerződése van. Ausztriával nincs ily szerződés s a herceg ennek folytán sietett is osztrák földre menekülni. Véres tettei közül nehányat a madridi hivatalos jelentések így beszélnek el:

„A midőn a carlisták Alfonso vezérlete alatt Cuencába nyomultak, legyilkoltak mindenkit, a ki utjokba esett, akár védelmezte magát, akár nem. A carlista gyilkosoknak áldozatul esett Escobar tartalékos kapitány is, a ki betegesen feküdt lakásán. Szuronyokkal átszurtták, s anyjának könyörgése daczára, kidobták az ablakon. Az éjjel a lakosokat arra kényszeríték, hogy ledöntsék a vár falait, s a ki e munkában nem vett részt, azt lekasabolták. A megrémült lakosság a nökből és papságból álló küldöttséget menesztett a székesegyházba, a hol Don Alfonso és neje: Blanca, a püspök által megáldoztattak. A küldöttség azon feleletet nyerte, hogy a carlista katonáknak élvezni kell „néhány óráig a szabadságot.“ Később az önként jelentkezőknek amnestiát hirdettek; a kik megjelentek, azokat legyilkolták. A carlisták egy cipizést neje és gyermekei jelenlétében gyilkoltak meg. Midőn a nő férjét védelmezni akarta, levágták ujját s arra kényszeríték, hogy férje holttestét kidobja az ablakon. Egy másik carlista gyilkos csapat betört a szobába, a hol egy 18 éves himlőbeteg feküdt s azt legyilkolták — anyja karjaiban. E borzasztó gyilkosságok közepette Alfonso és neje Blanca, zászlóval s zenével vonultak át a városon s Blanca maga vezeté a foglyokat. A foglyok 18 órai menetre kényszerítették, s a ki nem tudott menni, az legyilkoltattak. Ezek a „véres herceg hős tettei s ez a szörnyeteg nyugszik most „babérain“ — a türelmes osztrák földön.“

— **„Önállás“** czímmel a fővárosban legközelebb egy új biztosító- s hitelintézet alakul meg másfél milliónyi tőke előirányzattal, s pedig a kölcsönösség eszméje alapján. Az intézet azt a czélt tűzte maga elé, hogy czélszerűbb módokkal hozzáférhetőbb tegye gazdaközösségünknek a biztosítást és saját biztosító felcinek hitelt nyújtson. Az intézet részvényesei maguk a biztosítók lévén, a hitelnyújtás könnyebb eszközölhetése végett oly vidék központjain, hol legalább is ötven intézeti tagja hitelt kérvényez, az ugyanazon vidékről befolyt díjbevételeiből fennmaradt forgalmi tőkét közzéttük, mint az illető központra alakult „hitelegylet“ tagjai közt, hitelképességük arányában, rövid lejáratu váltók után teszi gyümölcsözővé, miáltal nem vonja el a pénzt a vidékről, sőt a hol felei leginkább igénylik, decentralizálja. Az intézet tervezője Tömösváry István, ki Debreczenben az első ipartársulati bankot alapította s azóta virágzásra emelte. A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium az „Önállás“ eszméjének horderejét méltányolván febr. 22-én 3334. f. szám alatt kelt rendeletében az „Önállás“ életbe

léptéről értesíti s egyszersmind felhívja Buda pest főváros közönséget, hogy a tervező által egybehívandó alakuló közgyűlésen — melyek megtartását a kellő számu részletjegyek elhelyezése közelebről lehetővé teszi — s melyen az alapszabályok véglegesen elfogadandók s aláírandók lesznek — a szükséges alakiságok megtartására s a miniszter által kijelölt s közgyűlésileg hozandó határozatokat érvényre emelje. — Vajha az intézet ama lényegében rejlő s kívánatos czélját is elérné, hogy az uralgó pénzhányt, — ha csak részben is — paralylláthatná.

— **Ö Felségét a királyt** dalmátiai utazása alkalmával egy magyar hirlaptudósító is kíséri. Ez Márkus István ur, ki ö Felsége kíséretében utazik s a budapesti hivatalos lapnak ir tudósításokat. E tudósítások kefelevonatban a többi fővárosi lappal közöltenek.

— **Egy eltévesztett szó következménye.** Egy urnak, mint a „T. L.“ írja, a múlt héten nagy szónoklattal kellett volna megnyitnia bizonyos ünnepélyt. A mondókát jól betanulta s talán jól el is mondta volna, ha történetesen így nem kezd: „Összegyűltem ide, hogy.“ Ekkor belátta, a mit mondott, s úgy megdöbönt, hogy rögtön odahagyta a szónoki széket és hazament, azóta folytonosan idegijában szenved.

— **Egy halálra ítél gyermek.** Közélebről a bostoni (Egyesült-Államok) törvényszék előtt egy Jesse Pomeroy nevű fiu ítéltetett halálra, aki egyik pajtását meggyilkolta. Ezen fiu azt is bevallotta, hogy egy Curran Katie nevű leánykát is megölt, s hogy ő azon egyen, aki pár évvel ezelőtt Bostonban annyi gyermeket félholtra kintott. Az ifju szörnyetegnek még pillái sem reszkettek, midőn az ellene kimondott halálos ítéletet felolvasták. Megkegyelmeztesén kétkednek.

— **A német császárné** életveszélyben volt csütörtökön. Két lovas diszhinton az orosz követségi palotába hajtatott, s bár a kocsi fennhangon kiabált a fordulókön, egyik utca sarkon lovai mégis neki mentek egy társaskoci oldalának; először fel ágaskodott mindkét ló, majd az egyik összeesett, s oly súlyosan megsértette magát, hogy nem volt felköltethető. A császárné nagy ijedelem után, kifogtán az elbukott ló, visszakozott a sértetlenül maradt másik ló által vont kocsin, palotájába.

— **Angolország,** mely legújabb időkből áthatatosan vonakodott minden sarki expedícióban részt venni, most az osztrák-magyar expedíció sikere által felbátorítva ismét kedvet kapott hozzá s nagyban készülődik. A „Challenger“ vezetőjének Nares kapitánynak parancsa alatt két hajó fog indulni az északi sarkvidékre. már eddig is az angol hajosseregnek több mint száz tisztje ajánlkozott ezen újabb expedícióra. Csak az egyik megszerzett hajónak 250,000 frt az ára, tehát ez maga többbe kerül, mint az egész osztrák-magyar expedíció került. Híjjába, az angolok kitesznek magukért! Ők e vállalattal gyakorlati czélokat is akarnak összekötni; a csethalászatnak nyitnának új utat, s elefántcsontot keresnének, ha számításuk valósuland.

— **Az osztrák-magyar sarkexpedíció** költségeiben következő magyarok vettek részt, ugyanint Eszterházy Miklós herceg 1000 forinttal, Zichy Ödön gróf 3000 frttal, ifj. Zichy Ödön gr. 100 frttal, Zichy Jenő gróf 100 frttal, Zichy Livia grófné 100 frttal, Batthyány Arthur gróf 200 frttal, Festetics Thaszilló gróf 500 frttal, Szécheny Kálmán gróf 300 frttal, Harkányi Frigyes 100 frttal és Lévy Henrik 100 frttal. Ezenkívül a Jálies cég adott 500 frtot, az Anglo-hungaria bank 200 frtot, a pesti biztosító intézet 150 frtot, a pest-budai takarékpénztár 100 frtot, a pesti kereskedelmi bank 200 frtot, a magyar biztosító-társulat 300 frtot s a Società Adria Fiume 65 frtot. Végre gyűjtötték az „Ungarischer Lloyd“ 84 frt 21 krt, s a „Természet“ 19 frtot. Tehát magyarrésről összesen 7,518 frt 21 kr. gyűlt össze. Volt pedig a kiadás 222,599 frt 19 kr. Ehhez nem kell commentár! Csak még annyit jegyzünk meg, hogy gróf Wilczek János maga 51,491 frt 96 krral járult azoknak fedezéséhez a másik részről!

— **Oroszország** Moszkva városában az imédkozni szerető minden nap más-más templomba mehet egy egész éven át, miután jelenleg összesen 389 keresztény egyháza van. Ezek közül 382 görög-keleti, 2 római-katolikus, 2 lutheránus és 1 reformatus. A görög-keletiek között 21 zárdatemplom van és pedig 14 barátoké s 7 apáczáké.

— **Törökországi legújabb hírek** szerint, onnét a jezsuitákat kitiltották s az evangyéliumi missiók működését is megszüntették.

— **Nem kis meglepetés.** Mult jászrdán este az osztrák államvasut másodosztályu női coupéjában több hölgy ilt, egyszer egyik nő felkérte utitársnőit, hogy ne tekintsenek addig feléje, míg ő nem mondja, mivel újból fel akar öltözni, mely kíváncsisága teljesült is, — Mek-

kora volt azonban a bámulat, midőn az eddigi nő helyett egy férfit láttak maguk közt ülni, még pedig nagy bajusz-szakállal. Az ijedt nők ki akarták szállani, azonban az idegen férfi megnyugtatta őket, hogy a legközelebbi állomáson kiszáll s ezt Püspök-Ladányon meg is tette. Az egész történet abból áll: hogy e nőnek öltözött férfi addig, míg utitársnői másfelé néztek, árulóját levette, eredeti ruháját ölté magára és eközben álszakált s bajuszt ragasztott s parókat tett fel. Jelentés tétetett a vasúti tisztnek, de a rejtélyes utasnak ennek dacára sikerült menekülni.

Lehetséges-e? Marburgban közelebb egy igen tekintélyes polgár tizenkét éves leánykájára öngyilkossági szándékkal a Drávába ugrott, szerencsére azonban kimentett. A fiatal leányt adósságok vitték a komoly lépésre; adós a cukrásznak és piperekereskedőnek.

Jól végződött tréfa. F. hó 20-án délelőtt egy élezni szerető miniszteri titkár a budai várban egy sarkantyus, pödrött bajszú, csákányos, darútollas, középkorú magyar ember szölit meg: „Könyörgöm alássan, merre légyen az belügyi minisztérium?” „Was wollens denn?” felele neki a titkár. Erre aztán a vidék fia oly édesen kérdezte még egyszer: „merre van minisztérium?” „hogy a mosoly mellől egy kis káromkodás is izlett ki. „Ich versteh's nicht“ — válaszolt a titkár, — „Na — szölit édes bocsánat kéréssel — polgártársunk — egy kutyával többet ismerek. Ha nem tudod a nyelvünket akasztófárává, mit csavarogsz itt. Talán még hivatalnok is vagy. Akkor lássam a nemzetiségedet, mikor a hátam közepét.“ Ezzel már elfordulóban volt, midőn a titkár új magyarul oda szölit: „Mit is kérdeztél instálom?” Emberünk nagyot néz s keleti kényelemmel azt feleli, hogy „hát köllött az urnak magát összeszidatnia? Azt hittem, hogy nimet.“ A hazafiak kibékültek, s a titkár karon fogva vezette a darutollas süveg tulajdonosát Tisza Kálmán minisztériumába.

Fényes esküvő. F. hó 20-án este vett oltárhoz a plébánia templomban b. Lazarini Oszkár Dobsa Ilona kisasszonyt, rotaresti Dobsa Samuel leányát, a fővárosi körök egyik legkedvesebb hölgyét. Schwendner apát végezte az esketést. Fényes násznép és nagyszámu közönség jelent meg. Násznagyok voltak gr. Barbó Miksa Füsöröl, Návay János Maköröl és b. Lazarini Jakab Altonából. Nyoszolyaasszony Návay Jánosnál szölit. Dobsa Janka urnő. Az esküvőt nagyüzemű lakoma követte a Hungária dísztermében.

A trychin. Bukarestben közelebb oly esetek fordultak elő, melyekből megállapított, hogy a .alált trychin által megmérgezett disznóhus okozta. Hasonló okból Jussyban is történt halálozás. Közel fekszik a gyanu, hogy trychint ismét csak azok találták fel, akik le akarják szállítani a sertésus árát.

Kellemetlen találkozás. Görzben következő eset adta elő magát. Nem rég báró Degrazia nyugalmazott őrnagy neje társaságában a görzi városi nyilvános kertbe ment sétálni, s ott egy br. A. nevezetű ismerősével egy padon helyet foglalt. Midőn a társalgás legélénkebben folyt, Gibara Frigyes 14-ik huszárezredbeli tartalékhadnagy Degrazia elé lépett s azt kérde tőle „Akar ön meghalni?” Minthogy Gibara mint oly kedélyes s bekeszerető ember volt ismeretes, a ki néha nem volt tisztában eszével, Degrazia tréfásan azt felelte, hogy „még nem“ s nem vett többé tudomást a

hadnagyról. Erre Gibara észrevétlenül egy hatlövötű revolvert vont elő, s rálött az őrnagyra. Az első lövés célt hibázott. — Midőn Gibara a sárkányt másodszer felvonta akkor Degrazia felugorva kezét feje elé tartta; abban a pillanatban dördült el a második lövés, s a golyó a töltényhüvelylyel együtt mélyen furódott Degrazia kezébe. Br. A. és az őrnagy elrémült neje Gibarára veték magukat, hogy a harmadik lövést megátölik, de ez egész csendesen hazament, mintha mi sem történt volna. — Hazaérve az volt első kérdése, a melyet nejehez intézett.

„Ma nemde risotto milanesese lesz asztalunkon?” Nyugodtan ebédelt nejevel, s csak azt étkezés vége felé jegyzé meg nejeinek, hogy „ma agyonlöttem Degraziát.“ Midőn neje eziránt kételyeit fejezte ki, azt viszonozá a tiszt. „Majd megtudod csak küldj el hozzá; ha nincs is még tán meghalva, de mindenesetre derekasán meg van löve.“ — Gibara születésére nézve kreol; családja Gairóiban él — hol egyik batya igen vagyonos tőzsér. Az elmeháborodott tisztet az örültek házába szállították s br. Degrazia pár hétre ágyához van bilincselve.

A tilos viszony áldozata. Szekeres Ferenc Szeged-alsótanyai lakos m. hó 17-én elhalálozván, neje és rokonai a városba bevitték és eltemették. Hanem majd egy hónap mulva kiderült, hogy e haláleset oka tilos szerelmi viszony és ebből származott gyilkosság. A napokban ugyanis az elhunytak rokona jelentést tett László M. puszta kapitány urnál, hogy Szekeres halála előtt nagyon gyanus, mert azt beszélik, hogy egy éjjel az istállóban a lovak közt találták halva s hogy nem természetes halállal mult ki. A feljelentés folytán a p. kapit. azonnal megindította a vizsgálatot s csakhamar rájött, hogy az elhunyt neje tiltott viszonyban élt Király Imre nevű tanyai lakossal. L. ur rögtön vallatás alá fogta a férfit, azután az asszonyt, de mindaddig nem bírt velük boldogulni, míg özvegy tanyáján meg nem jelent, hol azt kérdéseivel oly zavarba hozta, hogy bevallotta, hogy férjét nem a lovak rugták agyon — mint eleinte állította — hanem az istállóban felakasztotta magát, hol ő ráakadván levágta s úgy eset a lovak közé, honnan hirtelen összehitt egy pár rokona segítségével kihúzták. — Megmutatta az elvágott kötelet is. A puszta kapitány ekkor az istállóba ment vele s megmutattatta magának a helyet, hol férje állítólag felakasztotta magát; itt azon kérdést intézte hozzá: látták-e az idehitt rokonok a köteldarabot, melynek a gerendán fenn kellett maradnia? Az asszony erre elsápadt, fejét vesztette s egyszerre elkezdte töredelmesen bevallani az igazat, hogy t. i. azon éjjel férje az istállóba menván, az ott elbujva levő Király Imre fojtotta meg. Király még ezután is tagadni akarta a dolgot, de az asszonnyal szembesítetvén, gyilkosságát ő is bevallotta. Most mindkettő a börtönben várja büntetését.

A puszták rettegött fiából. Rózsa Sándorból, szabólegény lett. Az ítélet kihirdetése előtt egyesben ült; dolgozni nem akart, s még sem unta magát. Mindön elíteltetését, mely életfogytiglani fogságra szölit, kihirdették, a rendes feyenczek közé soroztatott. Őszbe csararodó szakállát le kellett vésztetnie, s lobogós ingét, dokáját, darúcczal felcserélnie. Ettől fogva feyintézetű szökás szerint dolgoznia is kellett. Felszölitották mihez akar fogni: „A szabósághoz; egy kicsit értek a faldozáshoz“ — ez volt válasza. Csendesen viseli magát; tiszteli a fegyház törvényeit s a legkisebb panasz

sem fordult ellene, mióta Szamosujvárott van. Imádságra nagyon bajosan fogható; eljár az oktatásokra, de nem sok haszonnal. Midőn először öltöztették halinába, arra kérte a fegyházigazgatót, hogy „holmi gézengúz emberekkel“ ne zárják együvé. Aristokrata betyár; a csirkefogóját szövitől gyöllöli.

A budai katonai lövöldét közbiztonsági szempontból jelenlegi helyéről a tanács elöletni határozta, s ennek foganatosítására egy évi határidöt szabott. A helybeli cs. és kir. katonai tóparancsnokság átiratot intézett a városhoz, melyben a lövöldét jelenlegi helyén meghagyatni kéri, miután idöközben a lövölde nagy költséggel akként rendeztetett be, hogy veszélytöl nem kell tartani. A tanács hely adott e kérelemnek; de a szerződésileg kikötött felévi felmondási határidöt ezután is fenntartani határozta.

Mennyit eszik Páris? A szajnai praefectura hivatalos kimutatása szerint a párisi piacokon január hó 1-töl 31-ig elárusították 351,670 tyuk, 61,400 pulyka, 56,500 fogoly, 284,000 pacsirta, 11,500 szalonka, 49,600 fenyörigó, 13,500 fázán és tengersok vízi szárnyas, és nem kevesebb mint 134,000 házi nyul. — A felemelt fogyasztási adó mit sem ártott a fogyasztás mérvének. — Csupán az egyik árucarnokban 185 millió osztriga kelt el; a vaj egy millió kilogrammal szerepel, tojásból 22 millió adatott el; La Brie 63,000, Neufchatel 174,000, Mont-d'Or 82,000 lepénysajtot szállítottak Párisba, 200,000 db. máshonnét érkezett a párisi piacokra. Tengeri s édesvízi halakból két millió került fogyasztás alá, az említett idök alatt. Mint látszik, ezen kimutatásban a marha, borjú, sertés, birka nincs befoglalva; képzelhető emélfogva azon iszonytató tömeg, mint a világváros fogyaszt.

A hasonlatosság. Egy budapesti borkereskedő a napokban Nagy-Károlyban járt. Este ért oda, s reggel nyakába vette a várost. Az emberek bizonyos tartózkodással tértek ki előle, a mit lajlandó volt személyi gravitásának tulajdonítani mindaddig, míg észre nem vette, hogy tisztés távolban jobbról, balról pandurok kísérik. Azon tudatban, hogy ő nem alispán, nem is szölgabíró, s így ezen tisztesség őt meg nem illti, kezdte magát nagyon feszélyezve érezni. Probált sikátorokba betérni, majd egyik-másik üzletbe, de a vármegye katonai rendületlen hűséggel várták, követtek mindenütt. Az egésznek az a nyitja, hogy egy kicsit Dobosnak néztek. Majd úgy járt, mint Urváry Lajos képviselő ur, kit Beregszászban pár évvel ezelött muszka-emisarius gyanánt fogtak el.

A budapesti ügyvédi kamara a következő hirdetményt teszi közzé: Az 1874-dik XXXIV-dik törvényezikk 1. §. értelmében, az ország bíróságainál és hatóságainál mint ügyvéd csak az működhetvén, ki az illető ügyvédi kamara által az ügyvédek jegyzékébe felvétetett; felszölitatnak mindazon ügyvéd urak, kik a hivaltolt törvény 2. és 3. §§. értelmében jogosítvák felvételüket a budapesti ügyvédi kamara jegyzékébe kívánni, miszerint eredeti közügyvédi okleveleiket s az iránti hatósági igazolványait (esetleg adókönyveiket), hogy a budapesti ügyvédi kamara kerületében állandó lakással bírnak, a kamara irodájában (Budapest, IV. kerület, kalap-utca 6. sz. alatt) a hivatalos órák alatt haladéktalanul benyújtsák, mert ennek elmulasztása őket azon naptól kezdve, melyen a kamara tagjainak jegyzéke a bíróságokkal közöl-

tetik, az ügyködestöl egyenesen kizárna. — Felhivatnak egyuttal mindazon ügyvéd jelölt és joggyakornok urak, kik a jog- és államtudományok befejezése után az elméleti államvizsgákat avagy az első szigorlatot sikerrel letették és a budapesti ügyvédi kamara kerületében levő valamely bíróságnál, ügyvédnél, kincstári, közalapítványi vagy kir. ügyészégnél már joggyakorlatban vannak (1874. XXXIV. t. cz. 11. §.), hogy kinevezési okmányal, vagy törvényszéki végzéssel s illető főnökeik bizonyítványával, a csak most gyakorlatra lépők pedig főnökük felvételi bizonyítványával felszerelt kérvényeiket, az ügyvédjelöltek jegyzékébe leendő fölvételük iránt a kamara irodájában haladéktalanul benyújtsák, mert a joggyakorlatról, mely a most gyakorlatra lépőkre nézve, csak az ügyvédjelöltek jegyzékébe történt bevezetéstől számítatik, ezental kizárolag az ügyvédi kamara állthat ki hiteles bizonyítványt, másrészt pedig ezental csakis az ügyvédjelöltek lehetvén az ügyvédek, kinél joggyakorlaton van, a bíróságok és hatóságok előtti tárgyalásoknál helyettese (1874. XXXIV. t. cz. 14. és 15. §§.), a bejelentés elmulasztása az illetőkre csak a legterhesebb hátrányokkal volna összekötvé.

A vagonbukott ferencz-józsefvárosi takarékpénztárban a fővárosnak tudvalevőleg 160,000 frtnak volt elhelyezve. Ezen összegből a tanács 82,000 frtnak a tömeggondnokság határozatához képest kölcsönképen leendő felvételét elrendelte.

A fogadalomnak majd áldozataivá lettek a prágai karmelita-nők. A hét elejen ugyanis tűz ütött ki a zárda tózsomszédságában. A lányok gyorsan harapódtak s itt-ott már a zárda ereszt is nyalodták. A tűzöltök erőlyesen működtek. A karmelita-nők szabályai szigoruan tiltják a férisszemélylyel való beszédet hanem rendkívüli esetben erősen lefátyolozva, rostélyon keresztül. A tűzöltök bekiabáltak a zárdába s annak kiürítését követelték. A napos kapusnő s a főnökön azonban nem akarták kinyitni a kaput s el voltak készölve inkább megégni, semhogy a rend szabályait áthágják. Valamennyien a kápolnába menekültek tehát s térdre borulva imádkoztak — veszély ellen. A láng terjedt az épület fedelzetén; a veszély nöttön nött. Ekkor a helytartó erőszakot használt s bedöntette a vasrascos kaput, s az apácákat kihordatta. Azok csak karhatalomnak engedtek.

Beteljesült ohaj. A temesvári közkórházban a napokban egy gyárkúvárosi polgár jelent meg, felvételt kérvény, mivel — mint mondá — köhögése által nem akarja gyermekei nyugalmát háborgatni. Az orvos rögtön felismeré benne a csendes örültet, s mindaddig ott tartóztatá, míg az idöközben értesített családtagok utána nem jöttek.

Beküldetett. Előfizetési fölhívás a „Garbonczás Diák“ humorisztikus képes hetilapra. Szerkeszti Darmay Victor. — Előfizetési ára: ápríl-július évnegyedre 2 frt, ápríl-október félvegre 4 frt, ápríl-január 3 évnegyedre 6 frt.

Beküldetett. A „Magyarok története.“ A középtanodák alsóbb osztályai számára, írta dr. Szombathy Ignác, jog és államtudományok tudora, a györi állami föreáltanoda rendes tanára stb. Melegen ajánljuk e korszerű s igen helyesen szerkesztett munkát az illetők pártoló figyelmébe. Egy füzet ára 30 kr. oszt. é. Nyomatott Sauerwein Gézánál Györött.

H I R D E T É S E K.

Pénzkölcsönt

37 évre, 6% kamat mellett, a jelzálogi biztosíték egyenes adójának 100-szoros becsüje feleig; habár a birtokok terhelve lennének is, 1000 frttól kezdve,

bármily magas összegekben,

megbizástól számítva 20 nap alatt mérsékelt eljárás díjért szerez az

„Általános jelzálog-hitelügynöki iroda“

(Budapest, vácsi utca 17. sz.)

Hirdetmények közlését,

a legelőnyösebb feltételek mellett és a legolcsóbb áron vállalja el.

A „Polgár“ kiadó-hivatala,

Budapest, vácsi utca 17. sz. 2-ik emelet.